

»PRED VSTOPOM V ŠOLO...«

Vstop v osnovno šolo je za otroka in vso družino velik korak in pomemben dogodek, zato želimo prispevati k temu, da bo to za vse prijetna izkušnja. Zavedamo se, da je to proces, v katerem moramo sodelovati vsi: družina, vrtec in šola, delovati v korist otroka in v skladu z zakonodajo. Dobro je, da o tem razmišljamo dovolj zgodaj.

Všolanje ureja **Zakon o osnovni šoli** (UR.l. RS, št. 81/06, 102/07, 107/2010, 7/2011, 40/2012, 63/2013), v nadaljevanju nekaj poudarkov:

- ✚ **VPIS:** Osnovna šola (v nadaljevanju OŠ) meseca februarja vpisuje v 1. razred za naslednje šolsko leto otroke, **ki bodo v koledarskem letu, v katerem bodo začeli obiskovati šolo, dopolnili 6 let** (letos rojeni od 1. 1. 2010 – 31. 12. 2010).
- ✚ **Šolski okoliš:** OŠ si pridobi podatke o šoloobveznih otrocih iz pristojnega ministrstva (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport) in jih povabi na **vpis**.
- ✚ Če želite vpisati otroka v OŠ, kjer ni vaš šolski okoliš, se morate na vpis zglasiti v OŠ, kamor so vas povabili. Tam dobite informacije o prepisu na drugo OŠ. O tem se med sabo dogovorita matična in OŠ, kamor želite starši vpisati otroka.
- ✚ **Odložitev šolanja:** Otroku se lahko začetek šolanja **na predlog staršev, zdravstvene službe oziroma na podlagi odločbe o usmeritvi odloži za eno leto**, če se ugotovi, da otrok ni pripravljen za vstop v šolo. V tem primeru se ob vpisu otroka v OŠ ugotavlja pripravljenost otroka za vstop v šolo.
- ✚ **Pripravljenost otroka za vstop v šolo** ugotavlja komisija, ki jo imenuje ravnatelj OŠ. Komisijo sestavljajo šolski zdravnik, svetovalni delavec in vzgojitelj oziroma učitelj. O ugotovitvah komisije morajo biti starši obveščeni najmanj tri mesece pred začetkom pouka – v tem primeru sklep prinesete tudi v vrtec. Na odločitev komisije je možna pritožba na komisijo, ki jo imenuje minister.

Preden pa boste začeli postopek vpisa in bodo otroci prestopili prag OŠ, je pred nami **še eno lepo, bogato in doživetij polno vrtčevsko leto**. Pa vseeno se pogosto vprašamo, kaj je pomembno, da otrok zna, zmore pred vstopom v šolo.

Odgovor je preprost: **vse, kar je pomembno za otroka, ki je star 5 do 6 let**. Poleg vas otroka zelo dobro poznajo tudi strokovne delavke, ki so vam s svojim znanjem in izkušnjami v veliko pomoč. Zagotovo je pomemben **socialni razvoj**: pozdravljanje, navezovanje stikov, izrekanje prošenj, zahval, poiskati informacije... Vse to bo šlo veliko lažje, če bo zaupal vase. Zato naj doživlja čim več uspehov in si tako krepi **pozitivno samopodobo**. Svoje sposobnosti bo lahko pokazal, ko bo prišel v razred, zato pa se mora znati preobuti, se sleči in obleči, urediti svoje stvari, skrbeti zanje, zlagati v torbico, pripraviti svoje stvari... - **samostojnost pri skrbi zase**. Poleg tega pa bo moral razred tudi najti – zelo pomembna je **orientacija** tako na svojem telesu kot tudi v prostoru in na listu. Nikakor pa ne smemo mimo **gibanja**, saj razvoj poteka od velikih gibov k manjšim, specifičnim (npr. risanje z debelimi kredami na velike površine z gibanjem iz ramena; pa

vse do ustrezne drže barvice in natančnega barvanja; finomotorika se začneja s trganjem papirja, gubanjem, lepljenjem, oblikovanjem plastelina itd).

Če razmišljate o odložitvi všolanja, to povejte strokovnim delavkam dovolj zgodaj, seznanite jih s svojim razmišljanjem, bojaznijo, dvomi, se pogovorite, kje so otrokova šibka področja in se temu bolj posvetite. Višina otroka naj ne bo merilo njegove pripravljenosti. Vsi so nižji, kot smo bili mi ob vstopu v šolo, saj so leto dni mlajši.

V vrtcu bomo poskrbeli tudi za izvajanje dejavnosti, **ki bodo povezovale vrtec s šolo (OŠ Metlika, OŠ Suhor in OŠ Podzemelj)**: obiski v OŠ, na obisk bomo povabili tudi otroke in strokovne delavke OŠ Metlika in OŠ Suhor.

Pomembno in občutljivo področje je **prenos informacij** o otroku, saj lahko to naredimo le s pisnim soglasjem staršev v katerem je opisan natančen namen. Poleg tega bo šola za otroka drugo okolje, imel bo druge sošolce in morda bo njegovo vedenje čisto drugačno od tega, ki ga poznamo v vrtcu. Tukaj pomembno vlogo odigrajo strokovne delavke, ki poznajo vaše otroke. Na pogovornih uricah **vam povedo veliko o vašem otroku, o njegovem razvoju** in če vam svetujejo, da otrok na nekem področju potrebuje dodatno vzpodbudo, več individualnega dela, pomoči, pozornosti – je to smiselno, da poveste tudi na vpisu v šolo.

Še nekaj drobnih nasvetov pred vstopom otroka v šolo:

1. *Starši **ne strašite otrok** pred šolo: (»Boš že videl, kako bo v šoli! Le kako boš ... ko boš v šoli!«), saj tako pri otroku vzbujate strah in odpor. Povejte mu, da je šola pozitivna, da se bo veliko naučili, da bo zmožel .... – odnos do šole naj bo pozitiven že pri vas starših, saj otroci doživljajo svet okoli sebe tudi preko doživljanja staršev.*
2. **Če otrok kaže zanimanje** za črke, branje, številke, računanje, **ga v tej smeri vzpodbujajte, če notranje potrebe nima, ga ne silite.** Vse to se bo naučil v šoli.
3. Vzpodbujajte ga pri **opazovanju** narave, življenjskih biotopih (vrt, sadovnjak, polje, travnik, vinograd ...), če imajo priložnost, ga **vkjučujte v delo** na vrtu, **pomoč pri vsakodnevnih opravilih.** O tem kar vidi, naj **ustno opiše, pripoveduje** in na ta način razvija ustno izražanje in bogati besedni zaklad.
4. **Če otrok kaže interes** za branje, ga vzpodbujajte (skupno družinsko branje, obisk knjižnice, branje receptov pri peki ali kuhanju, igre z navodili ...). **Če ga ne kaže,** pojdite z njim večkrat na obisk knjižnice; veliko mu berite in mu na ta način približajte knjigo. Naj bodo vsebine čim krajše, z veliko ilustracijami, ki otroke privabljajo.
5. **Vzpodbujajte otroke, da naredijo čim več sami:** pripravijo si nahrbtnike, pripravijo igrače ali sredstva za v vrtec/šolo, torbico; navajajte otroke na samostojnost pri oblačenju, obujanju, umivanju, pri jedi ... ; krepite njihovo samostojnost pri skrbi zase, higienskih navadah, skrbi za svoje stvari, prehranjevanju (rezanje, mazanje kruha ipd).

Če imate kakršnakoli vprašanja, dvome, razmišljanja, se obrnite na vzgojiteljice vaših otrok oz. na svetovalno delavko vrtca.

Pripravila:

Mateja Hlebec, svet. del.